

INTEGRACIJA ZGODNJEGA MOTORIČNEGA UČENJA Z DRUGIMI UČNIMI VSEBINAMI

Dr. Dolfe Rajtmajer, red. prof., Pedagoška fakulteta

»Motorično učenje je temelj vsega učenja, tudi branja (govora), pisanja, aritmetike in glasbe. Brez tega se možgani enostavno ne razvijejo«. (Hartigan, po Dryden/Vos, 2001: 231) Senzorične in motorične dejavnosti stimulirajo torej pospešen razvoj otrokove nevrnske mreže v obliki novih sinaptičnih povezav. Temu lahko sledi pospešeno zgodnje učenje na drugih področjih izobraževalnega procesa. Nove nevrnske celice rastejo po rojstvu otroka le še v malih možganih, kjer je motoričen spomin. Zato je pomembno učenje z delovanjem. (Dryden/Vos, 2001: 205) To pomeni, da se otrok uči z dejanji, ki ustvarjajo zgodnje izkušnje: plavanja s plavanjem, pisanja s pisanjem, petja s petjem itd. Gardner pravi (1995: 93), da takšno zgodnje učenje ustvarja nove nevrnske povezave v specifičnih funkcionalnih enotah možganov. Hkrati pa pospešen senzoričen razvoj, še zlasti vida, tipa in ravnotežja, omogoča tudi pospešeno kinestetično zavedanje, brez katerega ni mogoče učenje zahtevnejših stereotipov gibanja (psihomotorne koordinacije). (Dryden/Vos, 2001: 227, Rajtmajer, 1990: 58, 1994: 16-20) Še zlasti so pomembne celostne metode in integrirane oblike učenja, ko se motorično učenje direktno navezuje na učenje neke druge dejavnosti, npr. tujega jezika. (Vehovar, 2003: 47) Pri tem pa je zelo pomemben seveda tudi sluh oziroma zvok, ki omogočata diferenciacijo avditivnih dražljajev. Pri zgodnjem učenju tujega jezika so namreč pomembni prav ti avditivni dražljaji in ne zgolj učenje besed, pravi Stanovnikova (2001: 42), ki se ukvarja z nevrolingvističnimi raziskavami pri mlajših otrocih. Glenn Domann celo meni, da so mlajši otroci pravi lingvistični geniji. (Dryden/Vos, 2001: 241) Seveda še mnogi drugi lingvisti menijo, da je zgodnje učenje tujega jezika izredno produktivno in močno vpliva na celotni otrokov kognitivni razvoj. (Prosnik, po Bezič, 2002, Chilton, 2002, Teržan-Kopecky, 2003, Brumen, 2003, Gopnik, 2004) V tej študiji želimo prikazati raziskovalne rezultate kontroliranega motoričnega učenja (Vehovar, 2002, 2003, Rajtmajer/Vehovar, 2002), testiranja motoričnih sposobnosti (Rajtmajer, 1997) in prvih poskusov integriranega učenja motorike in angleščine.

Metode raziskovanja

Preko 1800 mlajših otrok smo testirali v motoričnih sposobnostih, opravili serijo pedagoških eksperimentov zaradi preverjanja učinkov zgodnjega učenja ter skozi metodo opazovanja končali prve tečaje S športom v angleščino (kar bo predmet posebne študije na tem posvetu).

Rezultati in diskusija

Testiranja in pedagoški eksperimenti so omogočili vpogled v latentno strukturo motoričnih sposobnosti ter izdelavo standardov za motorične sposobnosti in nekatera motorična znanja. Določili smo tudi stopnjo obremenitve (energijske komponente gibanja) mlajših otrok pri pouku športne vzgoje. Pri integriranem učenju motorike in angleščine smo v 1. fazi preverjali ustreznost vsebin, metod in tehnik učenja. Čeprav je bil velik del teh raziskav, ki so poznane vsej Evropi zaradi prezentacije na mednarodnih kongresih doma in v tujini, izveden zadnjih 12 let, pa jih pisci kurikulumu za vrtce in njegovega priročnika ne poznajo.

Literatura

- Chilton, A. (2002). Zgodnje učenje angleščine: Čim prej, tem bolje.
- Brumen, M. (2003). Mlajši otroci odlično oponašajo glasove, Večer, 15.februar: 12.
- Dryden/Vos.(2001). Revolucija učenja, Educy, Ljubljana.
- Gardner, H. (1995). Razsežnosti uma, Tangram, Ljubljana.
- Gopnik, A. (2003). The scientist in the Crib.
- Rajtmajer, D. (1994). Izbrana poglavja iz pedagogike in didaktike športa, 3. knjiga, PeF Maribor.
- Rajtmajer, D. (1997). Diagnostični-prognostična vloga norm..., 4. knjiga, PeF Maribor.
- Stanovnik, L. M.(2001). Še zadnja neraziskana celina. Večer, 29. 9.:42, Maribor.
- Teržan-Kopecky, K.(2003). Mati določene stvari preprosto ve, Večer, 14. 6.: 42.
- Vehovar, M.(2003). S športom v angleščino, Šport mladih, november/9: 47.